

Dier&Recht

JAARVERSLAG 2016

06-04-2017

Inleiding.....	4
Organisatie	5
Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm	5
Omschrijving van de doelstelling	5
Juridische structuur.....	5
Samenstelling directie en bestuur	5
Taak en werkwijze van directie, bestuur	5
Bezoldigings- en vergoedingsbeleid	5
Wijze benoemen en zittingsduur bestuur	5
Relevante nevenfuncties directie, bestuursleden	6
Erkenning als ANBI	6
Personeel	6
Financieel jaarverslag.....	7
Doelstellingen: campagnes en voorlichting	7
Fondsenwerving.....	7
Huisvestings-, kantoor- en personeelskosten.....	7
Samenwerking met Varkens in Nood	7
Overzicht en samenvatting cijfers 2016	8
Campagnes en Projecten 2016	9
Rashonden – rechtsbijstand voor hondenbezitters.....	9
Eerste rechtszaak tegen fokker Boerboels	9
Rechtszaak tegen fokker Boerboels.....	10
Procedure tegen de NVWA inzake Boerboels	10
Rechtszaak tegen fokker Lhaso Apso.....	11
Rechtszaak tegen fokker van Newfoundlanders	11
Rechtszaak Franse Bulldogs	11
Crowdfunding rechtszaak Golden Retrievers	12
Fokverbod Drentsche Patrijshonden	12
Rechtszaak Duitse herders.....	13
Klacht tegen Raad van Beheer	14
Waarschuwing oververhitting kortsnuitige honden.....	15
De RashondenWijzer: onderzoek erfelijke aandoeningen bij rashonden	15
Van rashond naar ramphond	17
Petitie tegen doodspuiten gezonde kalfjes	17
Onderzoek naar ‘kalf bij de koe’	18

Rechtszaak tegen Dirk.....	19
Dierenwelzijn EU in gevaar door TTIP en CETA	20
Verdragswijzer	21
Steun voor besluit diervriendelijkere kinderboerderijen	22
‘Apenadvocaat’ Steve Wise in Nederland	22
Factsheet dierenleed	23
Voorlichting via Sociale Media.....	23
Publiciteit	25
Televisie	25
Radio	25
Dagbladen	25
Online media.....	25
Conclusie	26
Jaarrekening 2016 en begroting 2017	27
Overzicht grondslagen jaarrekening.....	27
Algemene grondslagen van waardering	27
Materiële vaste activa.....	27
Continuïteitsreserve.....	27
Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva	27
Reserves en fondsen	27
Algemene grondslagen van resultaatbepaling	27
Liquide middelen	27
Beleggingsbeleid	27
Baten	28
Lasten verdeling.....	28
Balans	28
Staat van baten & lasten.....	29
Toelichting op de balans	30
Toelichting op de baten	32
Toelichting op de lasten.....	33
Algemene lastenverdeling 2016	35
Overzicht ratio's van bestedingen t.o.v. baten en lasten	35
Samenstellingsverklaring	36

Inleiding

Dier&Recht is een stichting die in een niche werkzaam is: de juridische kant van dierenwelzijn. Een team van een aantal (op vrijwillige basis werkende) juristen en andere deskundigen zetten zich in voor het praktische doel van striktere wet- en regelgeving ten gunste van het dier, gekoppeld aan betere implementatie en controle.

Sinds 2010 en vooral sinds 2011 is Dier&Recht ook één van de experts op het gebied van rashonden en vooral van de problematiek van erfelijke aandoeningen bij rashonden. Zonder overdrijven mag gesteld worden dat Dier&Recht, ondanks haar geringe financiële middelen een al decennia lang vastzittende kwestie, namelijk inteelt en fokken op uiterlijk bij rashonden, op de publieke agenda heeft weten te krijgen, onder andere met de website www.rashondenwijzer.nl.

Ook streeft Dier&Recht naar een verhoogd bewustzijn van de samenleving betreffende het (ontbreken van) welzijn van dieren en van de negatieve gevolgen voor het milieu door de exploitatie van dieren. De stichting tracht haar doel te bereiken door onderzoek naar wetgeving en handhaving en mogelijke verbetering daarvan, het ondersteunen van derden op juridisch gebied en het voeren van rechtsgedingen. Waar nodig wordt samenwerking met andere organisaties gezocht.

Het jaarverslag van Dier&Recht bestaat uit:

- Een overzicht van het afgelopen jaar, verdeeld in informatie over de organisatie;
- Het financiële jaarverslag 2016, de campagnes en projecten en de begroting 2017.

Organisatie

Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm

Dier&Recht is in het handelsregister van de Kamer van Koophandel ingeschreven onder nummer 41152567. De statutaire naam van de stichting luidt: Stichting Dierenrecht en is statutair gevestigd te Amsterdam. De rechtsvorm is de vorm van een stichting.

Omschrijving van de doelstelling

De stichting heeft ten doel dieren, zowel individueel als gezamenlijk, te beschermen in de ruimste zin van het woord en hun belangen in onze maatschappij (via het recht) te behartigen, rekening houdend met de eigen waarde van het dier en met het welzijn zoals dat door het dier ervaren wordt.

De stichting beoogt verder:

- het verbeteren van de rechtspositie van het dier;
- rechtsontwikkeling en het verbeteren van wetgeving ten gunste van het dier;
- de bestaande rechtsmiddelen ter bescherming van het dier toe te (laten) passen;
- de samenleving bewust te maken van het (ontbreken van) welzijn van dieren en van de negatieve gevolgen voor het milieu (flora en fauna) door de exploitatie van dieren.

Juridische structuur

Dier&Recht is een zelfstandig opererende stichting met één vestiging in Amsterdam. Dier&Recht deelt het kantoor met Varkens in Nood. Het kantoor is gevestigd aan de Stadhouderskade 60, 1072 AC te Amsterdam.

Samenstelling directie en bestuur

Voorzitter: De heer mr. Hans Baaij

Secretaris: de heer drs. Roel Mathias Polmans

Penningmeester: de heer drs. Erno Bernardus Eskens

De stichting heeft geen directieleden.

Taak en werkwijze van directie, bestuur

Het bestuur komt minimaal eenmaal per jaar samen voor de bestuursvergadering. Hierin worden de resultaten van het afgelopen jaar besproken en geëvalueerd, de campagneplannen voor het nieuwe jaar vastgesteld en de begroting voor het nieuwe jaar opgesteld.

Bezoldigings- en vergoedingsbeleid

De leden van het bestuur ontvangen voor hun werkzaamheden als bestuursleden geen bezoldiging of vergoeding

Wijze benoemen en zittingsduur bestuur

Sinds 2015 is de zittingsduur van een bestuurslid beperkt tot maximaal vijf jaar. Conform de reglementen van het CBF is er een einddatum bepaald voor de leden van het zittende bestuur, waarna de voormalige leden of nieuwe kandidaten aangesteld kunnen worden voor een maximale duur van vijf jaar.

Relevante nevenfuncties directie, bestuursleden

De voorzitter mr. Hans Baaij is tevens bestuursvoorzitter van Varkens in Nood. Varkens in Nood zet zich net zoals Dier&Recht in voor het welzijn van de dieren, maar heeft een minder brede doelstelling, namelijk dieren in de veeteelt, en meer specifiek varkens.

Erkenning als ANBI

De stichting is in het bezit van een erkenning van de landelijke Belastingdienst, ANBI geheten (Algemeen Nut Beogende Instelling) waardoor giften, schenkingen en nalatenschappen onder een gunstig fiscaal regime (meestal een vrijstelling) vallen.

Personeel

Dier&Recht heeft geen personeel in loondienst, maar werkt met vrijwilligers en freelancers. Verder verrichten medewerkers van Varkens in Nood allerlei onbetaalde werkzaamheden voor Dier&Recht. Het is de bedoeling om uit de inkomsten van rechtsbijstand een medewerker te betalen, maar zover is het nog niet. Hieronder volgt een overzicht van personen die in 2016 een bijdrage hebben geleverd aan de stichting.

mr. Hans Baaij
drs. Erno Eskens
drs. Noor Evertsen
mr. Regien de Graaff
mr. Hanneke Wellenberg
mr. Sinan Kökbugur
drs. Jolanda Rietveld
mr. Berber Brouwer
drs. Pauline de Jong
drs. Paulien Edixhoven
ing. Madelaine Looije
drs. René Houkema
stichting FGH

Daarnaast werd Dier&Recht het afgelopen jaar ondersteund door de (betaalde) medewerkers van Varkens in Nood die juridische, automatiserings-, organisatie- en fondsenwervingswerkzaamheden verrichtten.

Financieel jaarverslag

De jaarrekening 2016 is te vinden vanaf pagina 27.

Doelstellingen: campagnes en voorlichting

De kosten voor het voeren van campagnes en het geven van voorlichting (zonder personeelskosten) bedroegen in 2016 circa €60.000 . In 2015 bedroegen de kosten ca. €36.000. Het voornaamste deel van de kosten betreft de rechtsbijstand terzake van erfelijke aandoeningen bij rashonden en de RashondenWijzer. Van alle uitgaven ging 99,7% naar de doelstelling van Dier&Recht en 0,3% naar werving.

Fondsenwerving

Op het gebied van fondsenwerving was de voornaamste activiteit de maandelijkse incasso van donaties. Nieuwe donateurs meldden zich aan via de websites van Dier&Recht en RashondenWijzer. Het is mogelijk via de websites donateur te worden of machtigingen, lijfrente en nalatenschappen af te geven. Andere donateurs kwamen binnen via sites als goededoelen.nl en geefgratis.nl. Mede dankzij gratis publiciteit door middel van rashonden-items op televisie, in dagbladen en via internet is het donateursbestand van Dier&Recht, net als vorig jaar, gegroeid. In 2016 werd actief geworven via social media, wat machtigingen en incidentele baten opleverde. Die laatste gaan een steeds groter deel uitmaken van de inkomsten.

De baten bestaan voornamelijk uit donaties (€30.164). Verder waren er opbrengsten uit het verlenen van rechtsbijstand (€9.141). En verder werd er een bedrag van €15.300 aan subsidies ontvangen voor specifieke projecten als de RaskattenWijzer.

Huisvestings-, kantoor- en personeelskosten

Dier&Recht maakt voor een deel gebruik van het kantoor van Varkens in Nood. Voor zover de kantoorkosten ten behoeve van beide stichtingen zijn, worden deze niet doorberekend. Kantoorkosten die alleen ten goede komen van Dier&Recht worden zelf door Dier&Recht bekostigd. Er waren geen loonkosten, alleen reiskosten en overige aanschaffingen ten behoeve van het personeel. In 2016 bedroeg deze post nihil.

Dier&Recht heeft geen vaste medewerkers in dienst. Werkzaamheden worden onder andere gedaan door medewerkers van Varkens in Nood en daarnaast door vrijwilligers, stagiaires en freelancers.

Samenwerking met Varkens in Nood

Ook het afgelopen jaar werd er intensief samengewerkt met Varkens in Nood. Varkens in Nood heeft veel baat bij de samenwerking en brengt daarom een deel van de door haar gemaakte kosten niet in rekening, terwijl de overige kosten op rekening courant worden bijgeschreven. Over deze lening wordt geen rente geheven, ook is er geen termijn gesteld wanneer de lening terugbetaald moet worden. De rechtsontwikkeling die zich nu vooral afspeelt op het gebied van gezelschapsdieren, speciaal rashonden, zal hopelijk op termijn ook bijdragen aan een betere rechtspositie van de dieren in de vee-industrie, in het bijzonder varkens. De donateurs van Varkens in Nood zijn op de hoogte van deze samenwerking en worden vier maal per jaar geïnformeerd over de activiteiten van zowel Varkens in Nood als Dier&Recht.

Overzicht en samenvatting cijfers 2016

De totale baten in 2016 bedroegen €55.195, €18.407 meer dan in 2015.

De totale lasten in 2016 bedroegen €59.637, €23.595 meer dan in 2015.

Het negatieve resultaat van €4.442 wordt onttrokken aan het eigen vermogen.

Ultimo 2016 komt daarmee het eigen vermogen uit op €4.166.

Voor meer ratio's, zie *Overzicht ratio's van bestedingen t.o.v. baten en lasten* op pagina 35.

Campagnes en Projecten 2016

Rashonden – rechtsbijstand voor hondenbezitters

In 2011 werd begonnen met een inventarisatie van de mogelijkheden om rechtsbijstand te verlenen aan gedupeerde hondenbezitters, vooral waar het gaat om erfelijke aandoeningen en de financiële en emotionele schade die dit veroorzaakt. In de jaren daarna zijn er veel rechtszaken gevoerd en is deze vorm van rechtsbijstand verder uitgebreid.

In 2016 werden er in totaal 29 zaken behandeld. Dat waren deels schikkingen. Door de toegenomen activiteiten en rechtszaken is er sprake van verdergaande rechtsontwikkeling. Deze is meestal succesvol. Soms zijn er tegenvallers doordat fokkers trachten onder hun aansprakelijkheid uit te komen (in plaats van gezonder te fokken). Gespecialiseerde advocaten die de rashondenfokkers bijstaan, trachten door het opnemen van exonerationclausules in contracten, de schadevergoeding voor hondenfokkers te beperken. Exoneratie houdt in dat de fokkers in de koopovereenkomst opnemen dat men (zeer beperkt) aansprakelijk is voor de (medische) kosten als gevolg van erfelijke aandoeningen. Dier&Recht bestrijdt deze beperking van de aansprakelijkheid door dwingend recht uit het Consumentenrecht c.q. de Europese wetgeving op het gebied van garantiebepalingen, de zwarte en grijze lijst van bezwarende (contracts)bedingen en de meer algemene wetgeving van artikel 6:248 lid 2 BW.

Ook steeds meer fokkers maken gebruik van een rechtsbijstandverzekering, maar er zijn er ook die zorgvuldiger fokken, meer medische testen laten doen bij ouderdieren en beter letten op verwantschappen.

Het primaire doel van de rechtsbijstand is fokkers te dwingen verantwoord te fokken en geen potentieel zieke dieren te verkopen. Doen ze dit wel, dan kan dit leiden tot aanzienlijke schadeclaims en dat zal (op termijn) zeker een preventieve werking hebben.

Voor de organisatie is het belangrijk dit onderdeel kostendekkend te krijgen. Dat lukt op dit moment niet: veel uren kunnen niet in rekening gebracht worden, cliënten en gedaagden zijn soms slecht van betalen en het uurtarief is relatief laag (maar voor veel particulieren relatief hoog).

Eerste rechtszaak tegen fokker Boerboels

In de eerste rechtszaak tegen een fokker van Boerboels, een Zuid-Afrikaans hondenras, zijn alle eisen tot schadevergoeding toegewezen. De veroordeelde fokker had een Boerboel verkocht aan een particulier voor €1.250. Bij dit dier ontstonden op jonge leeftijd aandoeningen aan de ellebogen en knieën, waarop de eigenaar bij de verkoper verhaal ging halen. De dierenarts van de eigenaar en professor Hazewinkel, hoogleraar veterinaire orthopedie, verklaarden dat de hond leed aan osteochondritis dissecans aan de knieën en aan elleboogdysplasie (ED), beide erfelijke aandoeningen.

De prognose voor de hond was dermate slecht dat de eigenaar de hond heeft moeten laten inslapen. Omdat de fokker niet bereid bleek tot een financiële tegemoetkoming, werd door Dier&Recht een ingebrekestelling naar de fokker gestuurd. Hierop kwam geen reactie, waarop advocate mr. Marieke Jansen, op verzoek van Dier&Recht, een rechtszaak begon.

De gedaagde verweerde zich door te stellen dat ze geen professional, maar slechts een hobbyfokker is. De geringe omvang van haar fokactiviteiten - volgens eigen opgave circa één nest per jaar – zou daarvoor het bewijs zijn. De rechter wees dit argument af. Fokkers van rashonden worden immers volgens vaste jurisprudentie gezien als verantwoordelijke en deskundige vakmensen. Hierdoor hebben ze een grote kennisvoorsprong op de consument. Als gevolg daarvan, zo oordeelde de rechter, is het Consumentenrecht van toepassing.

De rechter is tot de slotsom gekomen dat de fokker opdraait voor de koopsom, de medische kosten, wettelijke rente, buitengerechtelijke kosten, proceskosten en zogenoemde nakosten (deurwaarder). In totaal een bedrag van €3.300.

Rechtszaak tegen fokker Boerboels

Naast deze rechtszaak heeft Dier&Recht in 2016 nog een rechtszaak gevoerd omtrent Boerboel-honden. Deze fokker had een viertal Boerboels verkocht die ernstige aandoeningen bleken te hebben. De fokker weigerde een tegemoetkoming en stelde dat zij geen schuld had aan het feit dat drie van de vier Boerboels op een leeftijd van nauwelijks twee jaar waren ingeslapen. Ook zei ze geen schuld te hebben aan de elf erfelijke aandoeningen die bij de vier honden waren geconstateerd, waarvan de meeste zelfs al binnen zes maanden na de koop. De honden hadden heup-, elleboog-, en twee soorten knieproblemen, epilepsie, hartklachten en nog meer gezondheidsproblemen. Een andere hond uit hetzelfde nest had zelfs in zijn eentje vijf erfelijke aandoeningen.

Dier&Recht heeft namens de eigenaren van de honden een schadevergoeding gevorderd van €16.500 voor onder andere dierenartskosten en de aankoopsom. Begin 2017 zal de zitting plaatsvinden. Het voorlopige vonnis van de rechter is dat de honden non-conform zijn en dat de aankoopsom terugbetaald dient te worden, dat er onvoldoende informatie is verstrekt door de fokker, dat deze bedrijfsmatig handelt en dat krachtens de in het verkeer gangbare opvattingen, de fokker ook de medische kosten dient te vergoeden.

Procedure tegen de NVWA inzake Boerboels

In 2015 werd een handavingsverzoek ingediend bij de NVWA voor een controle bij voormelde fokker van Boerboels. Na eindeloos gecorrespondeer, overleg, WOB-verzoeken, ingebrekestellingen etc. heeft de NVWA het inspectierapport van de dierenarts ter beschikking gesteld. Hieruit bleek dat de inspecteurs nogal naïef waren geweest en veelal de (misleidende) informatie van de fokker voor lief hadden genomen. Er is inmiddels een hoorzitting geweest en wij gaan ervan uit dat het onderzoek opnieuw gedaan wordt.

De reden om de NVWA zo op de huid te zitten, is dat er nog altijd geen normen zijn opgesteld ter uitvoering van de wet op het fokken van gezelschapsdieren. Deze wet, die dateert van 1 juli 2014, is qua tekst veelbelovend, maar is volkomen leeg gebleken in de uitvoering. Noch door de rashondenverenigingen, noch door de Raad van Beheer, noch door de NVWA, noch door de politiek zijn er normen gesteld. Handhaving heeft een zeer lage prioriteit in Nederland en dat geldt zeker bij dierenleed.

Rechtszaak tegen fokker Lhaso Apso

Dier&Recht spande namens de eigenaar een rechtszaak aan tegen de fokker van een zieke Lhaso Apso. De hond werd een halfjaar na zijn geboorte ziek. Een dierenarts constateerde epilepsie en patellaluxatie, een afwijking van het kniegewricht. Beide aandoeningen bleken erfelijk te zijn. Een zusje van de hond ontwikkelde deze ziektes eveneens.

De eigenaar probeerde de dierenartskosten eerst zelf terug te krijgen van de fokker. Die zei dat ze het allemaal heel spijtig vond, maar dat ze zich niet aansprakelijk achtte. Een verzoek van Dier&Recht had evenmin effect, waarop de gang naar de rechter werd gemaakt.

Die liet tijdens de zitting doorschemeren dat hij van mening was dat de gebreken aan de hond vaststaan en dat de schade vermeden had kunnen worden als de fokker zorgvuldiger was geweest. Daarop koos de gedaagde eieren voor haar geld. Ze trof een schikking, waarin ze toezeigt de aankoopssom terug te betalen en de helft van de medische kosten te vergoeden.

De uitkomst bevestigt eens te meer dat fokkers een vergaande zorgplicht hebben, die inhoudt dat ze al het mogelijke moeten doen om gezonde honden op de wereld te zetten. Ze moeten kopers bovendien duidelijk wijzen op de risico's van erfelijke ziekten.

Rechtszaak tegen fokker van Newfoundlanders

Dier&Recht is een rechtszaak begonnen tegen een fokker die twee Newfoundlanders met meerdere erfelijke aandoeningen heeft verkocht. Beide honden kregen al na enige maanden last met lopen. Ze hadden duidelijk pijn en bleken kreupel te worden. Nader onderzoek door een gespecialiseerde dierenarts leidde tot de conclusie dat beide honden heupdysplasie (HD), elleboogdysplasie (ED) en patellaluxatie (PL) hebben. Dat zijn alle drie erfelijke aandoeningen. Na diverse operaties is één van de honden inmiddels op tweejarige leeftijd geëuthanaseerd. De andere hond heeft nu twee kunstheupen.

De eigenaar van de twee Newfoundlanders sprak de fokker aan, maar deze verweet de koper dat hij de honden verkeerde hondenbrokken had gegeven en dat hij ze trappen liet lopen. Want HD, ED en PL komen volgens de fokker niet door erfelijkheid, maar door de omgeving (lees: de eigenaar). De ouders van de pups hebben beide een stamboom. Deze wordt volgens de fokker alleen afgegeven als er geen sprake is van genetisch overdraagbare aandoeningen zoals HD en ED. De fokker heeft evenwel nagelaten de (voor)ouders te testen op HD, ED en PL, noch heeft hij de verwantschapscoëfficiënt (inteelt) berekend. Ook de beste remedie tegen erfelijke aandoeningen, zo af en toe kruisen met niet raszuivere honden, is nagelaten. De financiële schade is meer dan €12.000; de emotionele schade is onmeetbaar hoog. Dier&Recht stelt de fokker aansprakelijk voor het leed dat hij heeft toegebracht.

Rechtszaak Franse Bulldogs

Dier&Recht eist dat de NVWA een specifieke fokker van Franse Bulldogs gaat controleren op het naleven van artikel 3.4 Besluit houders van dieren, waarin gesteld wordt dat het fokken met gezelschapsdieren op een wijze waarop het welzijn of de gezondheid van het ouderdier of de nakomelingen wordt benadeeld, verboden is.

Ons verzoek werd helaas afgewezen. Daar hebben we bezwaar tegen aangetekend. Dit bezwaar is ongegrond verklaard. We zijn in hoger beroep gegaan en zitten nu bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven. De NVWA vertraagt daarbij helaas de rechtsgang door steeds maximaal de tijd te nemen voor haar reacties.

Uiteindelijk werd er uitspraak gedaan door het College van Beroep voor het Bedrijfsleven. De voornaamste conclusie was dat de vordering afgewezen werd, omdat Dier&Recht niet zozeer de betreffende fokker wenste te laten vervolgen, maar aanstuurde op een vonnis dat de NVWA zou verplichten om (eindelijk) beleidsregels op te stellen ten behoeve van de handhaving van artikel 3.4 Besluit houders van dieren. Pas met die beleidsregels kan er gehandhaafd worden op het fokken van gezonde honden. De bestuursrechter verwees echter naar de civiele rechter. Deze zaak loopt door in 2017. Overleg is gaande met de bevoegde overheidsinstanties.

Crowdfunding rechtszaak Golden Retrievers

Veel Golden Retrievers worden geboren met de erfelijke aandoening ichthyosis en hebben daardoor chronische jeuk. Dit is eenvoudig te voorkomen als de fokkers het DNA van de ouderdieren laten testen. Verscheidene fokkers hebben inmiddels beloofd de DNA-testen uit te voeren en niet meer met erfelijk belaste honden te fokken. Maar helaas zijn er ook fokkers die geen DNA-testen uitvoeren, omdat ze zo minder kosten hebben aan het fokken. Hierdoor lijdt een groot deel van de Golden Retrievers aan een huid- of oogaandoening.

Dankzij een crowdfunding hebben we 9.000 euro bijeen gekregen, voor de rechtszaak tegen malafide fokkers van Golden Retrievers. Onze advocate stuurde verschillende fokkers een sommatie om DNA-testen op ichthyosis verplicht te stellen. Aangezien de fokkers geen gehoor hebben gegeven aan deze schriftelijke aanmaning, zijn we overgegaan tot het dagvaarden van twee van deze fokkers. De advocaten van de fokkers hebben vervolgens verweer gevoerd en een tegenvordering ingesteld. Aan het begin van 2017 vindt er een nieuwe zitting plaats.

Fokverbod Drentsche Patrijshonden

Drentsche Patrijshonden zijn gemiddeld even verwant aan elkaar als broer en zus. Dat blijkt uit een [inventarisatie](#) door Dier&Recht van de database van rasverenigingen De Drentsche Patrijshond en Drentsche Patrijshonden Club Nederland. Door de extreem hoge inteeltfactor lijden de honden vaak aan epilepsie, heupdysplasie en oogaandoeningen.

Wie de epileptische aanval ziet van Drentsche patrijshond Sproet krijgt pijn in zijn maag. Het meest schokkende: Sproets aandoening is geen toeval, geen domme pech. Integendeel: deze hond is 'geproduceerd' door fokkers die raszuiverheid boven gezondheid stellen, en die ziektes door inteelt beschouwen als risico van het vak.

Actualiteitenprogramma [Hallo Nederland](#) van Omroep Max besteedde aandacht aan Sproet.

Directeur Hans Baaij in actualiteitenprogramma Hallo Nederland

Omdat het fokken van erfelijk belaste honden volgens artikel 3.4 Besluit Houders van Dieren is verboden, eist Dier&Recht van de fokkers dat ze per direct stoppen met het fokken van raszuivere Drentsche Patrijshonden. 10.189 mensen tekenden de petitie voor een fokverbod.

Rechtszaak Duitse herders

Sinds 2013 voert Dier&Recht een rechtszaak tegen de fokker van twee Duitse herders (broer en zus) die beide ernstig HD hebben. Het vrouwtje is al meerdere malen geopereerd aan de heupen en helaas traden er ernstige complicaties op. De kosten voor de dierenarts komen inmiddels boven de € 15.000 uit. Helaas was de uitspraak van de kantonrechter te

Amsterdam teleurstellend. Frappant was dat de rechter van mening was dat de honden, gelet op de hoge kosten, misschien maar gedood hadden moeten worden. De rechter gaat hier volledig voorbij aan de vaste jurisprudentie die stelt dat honden deel uitmaken van het gezin en als zodanig uniek en onvervangbaar zijn. En leden van een gezin doodt men in het algemeen niet vanwege de kosten. Ook is het sinds 1 juli 2014 niet meer toegestaan om een hond te doden, tenzij deze ondraaglijk lijdt. Een dierenarts mag dit alleen doen na grondig onderzoek en als er geen andere optie meer openstaat. Bovendien is op het gebied van de Wet dieren de houder van een dier verplicht het dier de nodige verzorging te bieden.

Kortom, alleen al dit deel van het vonnis bevat drie tegenargumenten. Vandaar dat er hoger beroep is aangetekend. Dat zal in 2017 dienen en misschien dat er pas in 2018 een arrest volgt. Dan zijn we dus vijf jaar verder.

Klacht tegen Raad van Beheer

Dier&Recht heeft een klacht ingediend bij de Reclame Code Commissie (RCC) over de campagne 'Stamboomhond' van de Raad van Beheer. In die campagne wordt de stamboomhond neergezet als 'zorgvuldig gefokt', en aangeprezen als de beste keuze wanneer je een hond wilt aanschaffen. De suggestie wordt gewekt dat deze honden gezonder zijn dan een hond zonder stamboom of een kruising. Dat is opmerkelijk, aangezien een vereiste bij stamboomhonden is dat ze 'raszuiver' zijn, wat juist de kans op inteelt en erfelijke aandoeningen verhoogt.

Dier&Recht maakt zich al jaren hard tegen de misstanden in de rashondenwereld. Veel hondenrassen zijn doorgefokt op een extreem uiterlijk en er is vaak sprake van inteelt. Dit leidt tot een verhoogd risico op erfelijke aandoeningen. Veel mensen zijn niet op de hoogte van deze problematiek. Voorlichting en het verschaffen van juiste informatie is daarom cruciaal. De Raad van Beheer gaat daar in haar nieuwe campagne echter weinig zorgvuldig mee om.

In samenwerking met advocate Berber Brouwer zijn wij naar de RCC gestapt, omdat we vinden dat de campagne van de Raad van Beheer misleidende reclame bevat. Het College van Beroep van de Stichting Reclame Code heeft ons beroep afgewezen. Volgens het College is het geen uitgemaakte zaak dat stamboomhonden in het algemeen veel ongezonder zijn dan look-alikes. Dat was evenwel niet de klacht: het ging Dier&Recht erom dat de Raad van Beheer doet alsof stamboomhonden gezonder zijn dan look-alikes, zonder dat daar bewijs voor is, en een passant suggereert dat stamboomhonden gezonder zijn dan naturashonden, hetgeen pertinent onwaar is.

De Raad van Beheer kan derhalve ongestraft de reclamecampagne voor stamboomhonden doorzetten, ook al is het College van mening dat inteelt een groot probleem vormt en er veel ziektes voorkomen bij stamboomhonden. Helaas is tegen de uitspraak van het College geen beroep mogelijk. Dier&Recht blijft echter ijveren voor gezonde (ras)honden, met en zonder stamboom.

Waarschuwing oververhitting kortsnuitige honden

Dier&Recht heeft een waarschuwing gepubliceerd in de Dockumer Courant en de Nieuwe Kollumer Courant (21-07-2016) voor oververhitting van honden - met name honden met een korte snuit.

Tropisch weer is voor veel honden heel belastend. Ze kunnen hun warmte niet kwijtraken door te zweten. Weliswaar zitten er zweetkliertjes in hun voeten, maar dat oppervlak is zo klein dat het nauwelijks zoden aan de dijk zet. Ook het hijgen met de tong zorgt slechts voor minimale afkoeling.

Vooraf bij kortsnuitige exemplaren is oververhitting een reëel gevaar. Deze honden hebben onder normale omstandigheden al moeite met ademen. Hoe hoger de temperatuur, hoe moeilijker het ademen wordt. Bovendien kan er door het hijgen een irritatie van de luchtwegen ontstaan.

Dier&Recht waarschuwt alle hondeneigenaren, en met name de eigenaren van kortsnuitigen, om op tropische dagen extra goed op hun hond te passen. Laat hem nooit achter in een auto. Kijk tijdens het uitlaten uit dat hij zijn voetzolen niet brandt aan de warme straat. Zorg bovendien dat het dier altijd beschikking heeft over water en schaduw.

De RashondenWijzer: onderzoek erfelijke aandoeningen bij rashonden

In 2011 heeft Dier&Recht de RashondenWijzer ontwikkeld vanuit een oprechte bezorgdheid over de gezondheid van rashonden: maar liefst 40% van de rashonden lijdt al op jonge leeftijd aan erfelijke aandoeningen. De RashondenWijzer heeft als doel kopers en bezitters van (ras)honden te informeren over de ernst, behandelbaarheid en prevalentie van de erfelijke aandoeningen bij hondenrassen. De eerste RashondenWijzer heeft grote invloed gehad, want werd door zeker 1 miljoen mensen en door vele dierenartsen geraadpleegd.

Na een update in februari 2015 is er ook in 2016 hard gewerkt aan een actualisatie van de website, met (nog) meer wetenschappelijk onderzoek en meer dan 100 hondenrassen. Er komt meer aandacht voor een mogelijke DNA-test bij verschillende aandoeningen. Daarnaast wordt de website gebruiksvriendelijker en visueel aantrekkelijker gemaakt.

Aan de nieuwe RashondenWijzer wordt gewerkt door dierenartsen en studenten Diergeneeskunde. De wijzer bundelt de informatie van 200 wetenschappelijke en diergeneeskundige rapporten, steunt op een enquête ingevuld door 147 dierenartsen en op een enquête aan circa 2.000 hondenliefhebbers. Het aantal hondenrassen wordt uitgebreid naar 109 en geeft daarbij een overzicht van circa 250 erfelijke aandoeningen. De berekeningen worden verfijnd. Een panel van dierenartsen controleert alle gegevens.

Uit de RashondenWijzer valt te concluderen dat de meeste hondenrassen zich in deplorabele staat bevinden. Kortsnuitige honden als de Franse Bulldog, Cavalier King Charles Spaniël en Boxer scoren het slechtst. Ook populaire rassen als de Labrador Retriever, Golden Retriever en Berner Sennenhond doen het heel slecht.

Rashonden en erfelijke aandoeningen

Hondenras	Erfelijke aandoeningen 	Minpunten 	Risico
Franse Bulldog	27	93.5	
Cavalier King Charles Spaniël	31	88.5	
Boxer	48	88.0	
Duitse Herdershond	67	83.5	
Engelse Bulldog	36	83.0	
Mopshond	19	82.0	
Golden Retriever	47	82.0	
Labrador Retriever	54	80.5	
Pekingees	22	75.0	
Engelse Cocker Spaniël	29	70.0	

Dier&Recht heeft voor 109 hondenrassen de (meest) voorkomende erfelijke aandoeningen geïnventariseerd. Deze aandoeningen zijn door de Faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht beoordeeld op ernst en behandelbaarheid. Met behulp van dierenartsen zijn de aandoeningen en symptomen omschreven. Op basis van de ernst, behandelbaarheid en prevalentie van de erfelijke aandoeningen geeft de RashondenWijzer per hondenras een aankoopadvies.

De Hollandse Smoushond komt als gezondste hond naar voren. Er zijn voor dit ras geen erfelijke aandoeningen bekend omdat naar dit ras nog nauwelijks (wetenschappelijk) onderzoek is gedaan. Het is een kleine raspopulatie, die nog in opbouw is. De rasvereniging is begonnen met een fokplan, waarbij ook look-alikes (rashonden zonder stamboom) en outcross (honden van een ander ras) worden ingezet, waardoor de kans op fokken met (nauw-)verwante dieren - en daardoor het risico op inteelt - hopelijk beperkt blijft.

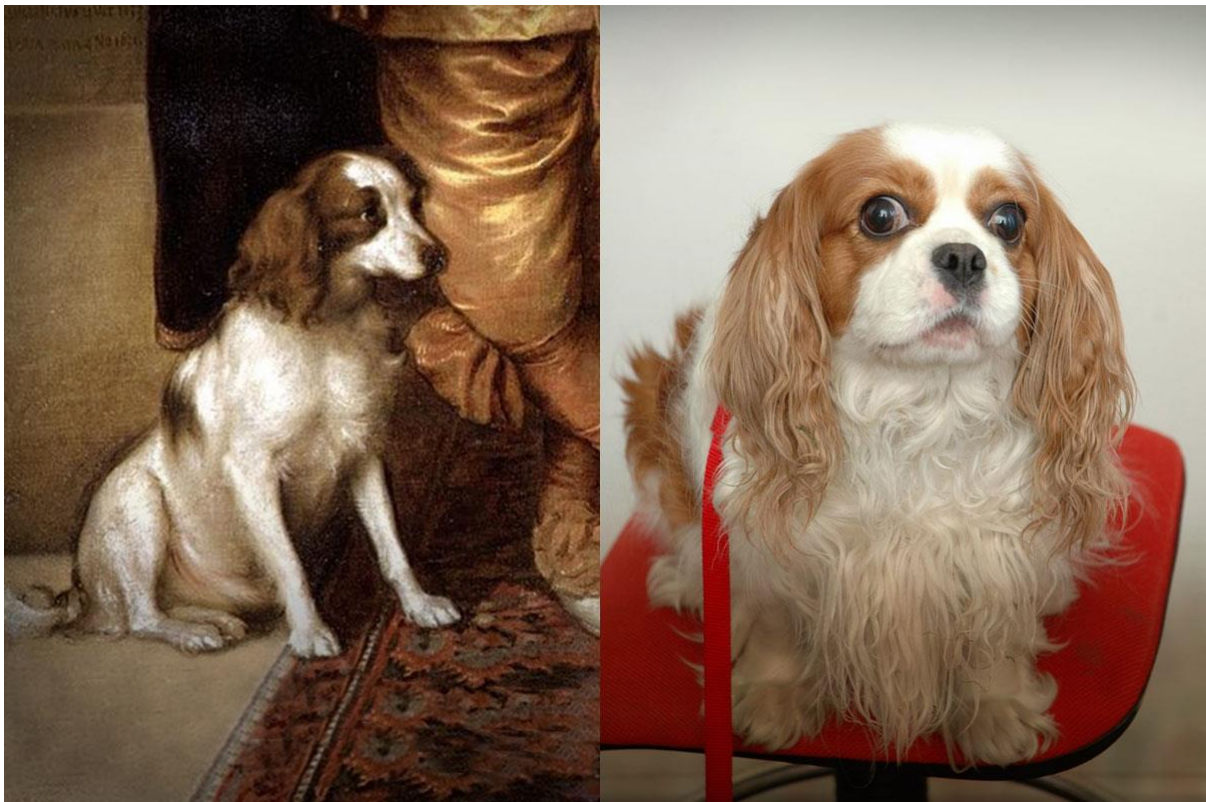
Het is en blijft opmerkelijk dat de oppositie tegen doorgefokte gezelschapsdieren, en dan met name rashonden, vrijwel uitsluitend gevoerd wordt door Dier&Recht, een stichting die vrijwel geheel draait op vrijwillige bijdragen van juristen, wetenschappers en dierenartsen, en van Varkens in Nood.

Die strijd is lastig, want er zijn binnen de rashondenwereld partijen met grote financiële belangen en een uitgebreid en al lang bestaand netwerk. Desalniettemin boekt Dier&Recht opmerkelijke successen: bij rechtszaken, bij de politieke lobby, bij de media en via de RashondenWijzer bij het publiek.

Van rashond naar ramphond

Met de campagne 'Van rashond naar ramphond' maakt Dier&Recht het leed dat veroorzaakt wordt door schadelijke raskenmerken bekend bij het grote publiek.

Wie een duik neemt in de geschiedenis, ziet dat het uiterlijk van rashonden in de loop van de jaren dramatisch is veranderd. Het fokken op uiterlijk wordt sterk beïnvloed door hondenshows, waar de dieren die er het meest extreem uitzien doorgaans winnen. De schedel van de Cavalier King Charles Spaniël bijvoorbeeld, is vaak te klein voor de hersenen, met veel pijn of jeuk tot gevolg. Deze aandoening heet syringomyelie en wordt bij mensen gezien als één van de meest pijnlijke ziektes. Een hond die hieraan lijdt, kan bij bepaalde aanrakingen gillen van de pijn.

Van rashond naar ramphond: de Cavalier King Charles Spaniël

Veel honden zijn door het fokbeleid doodziek geworden. Inmiddels heeft 40% van alle jonge rashonden een erfelijke aandoening of ziekte.

Petitie tegen doodspuiten gezonde kalfjes

Jonge, gezonde kalfjes die voor hun leeftijd te licht van gewicht zijn, worden doodgespoten bij gebrek aan afnemers. De melkveesector discussieert al jaren over een oplossing voor dit probleem, maar door tegenstrijdige belangen is er nog geen oplossing in zicht. Het is de hoogste tijd dat de politiek ingrijpt en het euthanaseren van gezonde kalfjes aan banden legt. Dier&Recht is daarvoor een petitie gestart. Lees [hier](#) ons rapport met achtergrondinformatie.

Kalfjes die geboren worden op een melkveebedrijf, maar niet bruikbaar zijn voor melkproductie (zoals stierkalveren), zijn voor de melkveehouder een restproduct. Bij een

leeftijd van minimaal 14 en maximaal 35 dagen oud gaan ze naar de vleeskalverhouderij, waar ze worden vetgemest om uiteindelijk te worden geslacht. Het gaat in Nederland om bijna 1,5 miljoen kalfjes die worden gemest en geslacht.

Kalvermesters hebben een voorkeur voor stevige kalveren. Deze zijn makkelijker vet te mesten en minder gevoelig voor ziektes. Er wordt gestreefd naar zo uniform mogelijke karkassen. Lichte kalfjes halen hun achterstand niet meer in. Deze kalfjes laten zij dus liever staan, ook door het grote aanbod van importkalveren uit Oost-Europa en de Baltische Staten. De afschaffing van het melkquotum zorgt voor een nog groter aanbod van kalfjes op de markt, waardoor nog meer lichte kalfjes niet worden afgenomen.

Het doodspuiten van gezonde kalveren is onacceptabel. Dier&Recht vindt dat de politiek maatregelen moet nemen en startte daarom een petitie. In twee weken tijd is de petitie door meer dan 28.000 mensen ondertekend.

De melkveesector kwam hierop met een plan: een kalfje dat na 14 dagen nog te licht is, moet voortaan tot 20 dagen op het melkveebedrijf blijven. Zo krijgt het de tijd om aan te sterken. Verder worden de kalveren opgenomen in het bedrijfs-gezondheidsplan van de boer en is er extra aandacht voor biest, voeding en huisvesting. Het plan is een doorbraak te noemen, mede omdat er hierdoor minder kalveren geïmporteerd hoeven te worden.

**WAT IS MIJN
LEVEN
WAARD?**

Onderzoek naar 'kalf bij de koe'

Melkveehouders die willen proberen om kalveren bij de koe te laten, kunnen steun verwachten van onderzoekers van het Louis Bolk Instituut en de Universiteit van Wageningen. Staatssecretaris Van Dam van Economische Zaken gaf die twee instellingen de opdracht verkennend onderzoek te doen naar manieren om de dieren bij elkaar te laten.

Aanleiding tot het onderzoek is de groeiende maatschappelijke kritiek, aangezwengeld door onder meer Dier&Recht, op de gewoonte om kalfjes kort na de geboorte van de koe te scheiden. Deze praktijk is schadelijk voor het welzijn van zowel moeder als kind, en werkt een hoge kalverensterfte in de hand.

In eerste instantie zal beschikbare kennis over het houden van kalveren bij de koe worden geïnventariseerd. Eventuele kennislacunes zullen daarbij leiden tot aanvullend onderzoek. Boeren krijgen vervolgens toegang tot alle informatie. Het Louis Bolk Instituut en de Universiteit Wageningen brengen eind maart 2017 verslag uit.

Rechtszaak tegen Dirk

Bij de productie van varkensvlees is sprake van [120 misstanden](#), waarvan een groot deel in strijd is met de wet. Dit onrechtmatig geproduceerde varkensvlees ligt nog altijd in de schappen van supermarkten, ondanks eerdere beloftes om over te stappen op vlees met minimaal Beter Leven Keurmerk 1 ster.

Een varken met 1 Beter Leven ster krijgt wat meer ruimte en beter afleidingsmateriaal. Vooral van belang is dat de boer meer aandacht heeft voor het gedrag van - en de omgang met de varkens en dat de naleving van de wet beter wordt gecontroleerd. Daar schort het nogal aan.

Op 1 februari besteedde tv-programma [Radar](#) aandacht aan onze rechtszaak tegen Dirk.

Directeur Hans Baaij in consumentenprogramma Radar

Een manier om ervoor te zorgen dat de varkens in de vee-industrie een beter leven krijgen, is supermarkten te dwingen hun aanbod te verbeteren. Al in 2011 zegden de eerste ketens toe dat ze het gangbare varkensvlees binnen afzienbare tijd zouden vervangen door vlees met tenminste 1 ster van het Beter Leven keurmerk. Dat is van groot belang, omdat die ene ster in elk geval de grofste wetsovertredingen en misstanden uitsluit.

Vijf jaar later is die belofte echter nog steeds niet nagekomen. Reden genoeg om een supermarkt te dagvaarden. We richten onze pijlen op Dirk van den Broek: deze keten maakte als eerste goede sier met voornemens op het gebied van dierenwelzijn, om zich daarna het meest hardnekkig op te stellen. Hopelijk geeft de rechter ons gelijk, en wordt Dirk door een vonnis gedwongen over te gaan op de verkoop van varkensvlees dat wel op een rechtmatige wijze is geproduceerd. Andere supermarkten zullen dan zeker volgen.

Onze inzet is om Dirk medeverantwoordelijk te stellen voor het dierenwelzijn van 'hun' varkens in de stallen. Met als uiteindelijk doel, dat alle supermarkten zich het lot (moeten) aantrekken van de dieren die zij verkopen. Op 11 juli 2016 besteedde het [NOS Journaal](#) aandacht aan de rechtszaak.

Stichting Varkens in Nood klaagt de supermarktketen Dirk aan. De dierenwelzijnsorganisatie vindt dat de supermarkt te weinig doet om de levenskwaliteit van varkens te waarborgen.

Bijna 25.000 mensen gaven gehoor aan een oproep en steunen de rechtszaak tegen Dirk. De druk is, door de deelname van al deze mensen, des te groter. Advocate Regien de Graaff is zeer gemotiveerd om deze zaak voor de dieren tot een goed einde te brengen.

Dierenwelzijn EU in gevaar door TTIP en CETA

Vrijhandelsverdragen met de VS (TTIP) en Canada (CETA) vormen mogelijk een bedreiging voor het dierenwelzijn in de EU. Dier&Recht heeft zich daarom aangesloten bij het Platform TTIP/CETA Referendum, dat tegenwicht biedt aan de massale lobby van het internationale bedrijfsleven voor minder regels en meer winst.

Dier&Recht meent dat de import van dierenvriendelijk vlees uit Noord-Amerika door TTIP en CETA zal toenemen. Dierenwelzijn kost immers geld, en Europese producenten zullen moeilijk kunnen concurreren met hun Amerikaanse en Canadese collega's, die veel goedkoper werken. Door de steeds verdergaande liberalisering van de handel is er een reëel risico dat de EU de eigen standaarden voor dierenwelzijn moet verlagen. Daarnaast beschermen TTIP en CETA de investeringen en de winsten van multinationals via een arbitragecommissie. Het is aannemelijk dat nationale overheden uit angst voor schadeclaims zeer terughoudend zullen worden met extra maatregelen voor meer dierenwelzijn.

De vrijhandelsverdragen met de VS en Canada zijn populair bij liberale partijen en grote bedrijven, maar natuur- en milieuorganisaties, vakbewegingen, consumentenprogramma's én boerenbonden zijn faliekant tegen. Het Platform TTIP/CETA Referendum, een samenwerkingsverband van Nederlandse maatschappelijke organisaties, startte een petitie voor een referendum over TTIP en CETA. Via de website van Dier&Recht hebben meer dan 15.000 mensen getekend; in totaal is de petitie meer dan 200.000 keer ondertekend.

Verdragswijzer

Omdat het als burger wellicht lastig is om je visie te bepalen (de verdragen tellen honderden pagina's en de materie is zeer taai), stelde Dier&Recht een handige verdragswijzer op, toegespitst op het onderwerp waar wij nu eenmaal veel van weten: dierenwelzijn. De antwoorden op de vragen geven een goede indruk van je mening over TTIP en CETA. Op basis hiervan kan je beslissen of je de petitie tegen de vrijhandelsverdragen wilt ondertekenen.

Steun voor besluit diervriendelijkere kinderboerderijen

Dier&Recht ondersteunt het landelijke Kinderboerderijenbesluit. Bij de huidige wet- en regelgeving omtrent kinderboerderijen wordt niet altijd rekening gehouden met dierenwelzijn. Sociale dieren leven er vaak alleen. Huisvesting en leefomgeving zijn lang niet altijd op orde, waardoor dieren niet kunnen leven naar hun natuurlijke behoeften. De dieren worden vaak te veel opgepakt door bezoekers, wat veel stress veroorzaakt. De bewoners verdwijnen bovendien regelmatig via de achterdeur naar de slacht.

In het besluit worden richtlijnen en regels gegeven voor het houden van dieren op een respectvolle manier. Kinderboerderijen zijn belangrijk voor de maatschappij, maar de welzijnsbehoeften van het dier moeten altijd op de eerste plaats staan. Dier&Recht roept de kinderboerderijen op om de richtlijnen te volgen.

‘Apenadvocaat’ Steve Wise in Nederland

Op 13 november betrad ’s werelds beroemdste dierenrechtenadvocaat het podium van het landgoed in Leusden, waar de Internationale School voor Wijsbegeerte is gevestigd. Steve Wise heeft hier verteld over zijn verwoede pogingen om dieren, en dan met name mensapen, in Amerika erkend te krijgen als rechtspersoon. De jarenlange juridische strijd die hij voerde, werd vastgelegd in de documentaire *Unlocking the Cage*. Deze ging in première op het prestigieuze Sundance Film Festival en werd daarna over de hele wereld op festivals vertoond.

Andere sprekers waren onder anderen Will Kymlicka, een Canadese politiek filosoof die dieren wettelijk wil beschermen door ze als minderheidsgroepen te kwalificeren, en Robert Garner, een Britse professor in de politicologie van wie het boek *A Theory of Justice for*

Animals verscheen. Overkoepelend thema bij alle denkers: op wat voor manier kan de wet worden ingezet om dieren te beschermen en hoe moet hun politieke representatie worden geregeld?

Factsheet dierenleed

Stel, je maakt een wandeling door het bos en stuit op een hond die door zijn baasje aan een boom is vastgebonden. Je treft een bange kat aan in je schuur, of je hebt een buurman wiens paard hinkt en vermagerd is. In al die gevallen is er een instantie die je kan helpen. Maar welke moet je hebben?

In een handige factsheet heeft Dier&Recht op een rij gezet welke organisaties helpen bij verschillende soorten dierenleed. Van mishandeling tot verwaarlozing, van verdwaald tot gewond: hier staan alle nummers en websites op een rij. Zodat dieren in nood gemakkelijker geholpen kunnen worden.

GETUIGE VAN DIERENLEED?

**KIJK IN ONS OVERZICHT
WIE JE MOET BELLEN!**

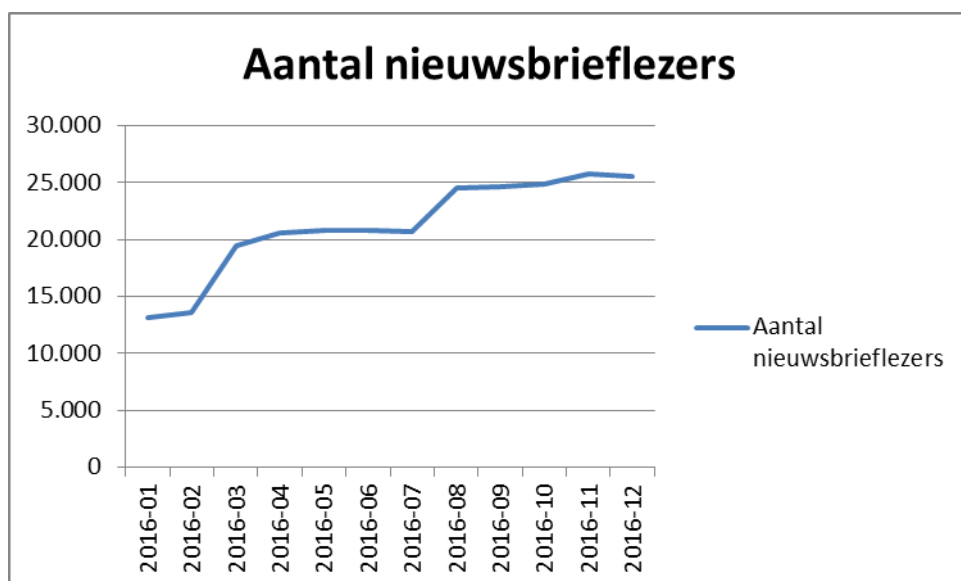
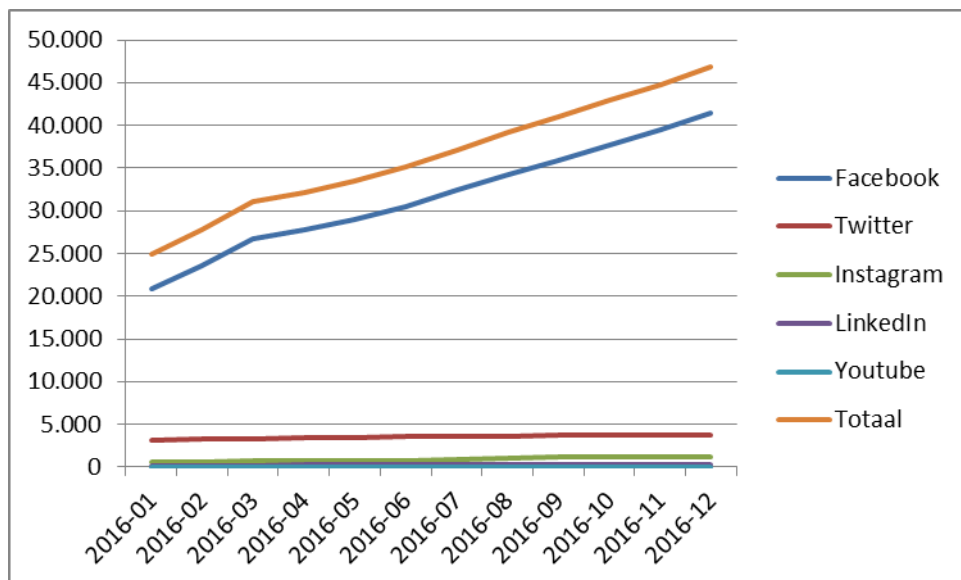

Voorlichting via Sociale Media

Dier&Recht is op het gebied van sociale media het afgelopen jaar erg actief geweest. Er is flink ingezet op het bereiken van mensen via Facebook. Dit heeft tot gevolg gehad dat we veel meer mensen aan ons hebben weten te binden. Steeds meer mensen volgen ons op meerdere manieren. Ze staan bijvoorbeeld ingeschreven voor de nieuwsbrief, maar volgen ook onze berichten op Facebook. Op deze manier wordt een hechte achterban gecreëerd die steeds bewustere keuzes maakt op basis van onze voorlichting en ook steeds vaker bereid is te doneren.

Het aantal volgers op Facebook steeg van 17.288 begin 2016 naar 41.476 eind 2016, en het aantal nieuwsbrieflezers verdubbelde bijna. Ook het aantal volgers op Twitter, LinkedIn, Youtube en Instagram steeg gestaag, maar het blijft een uitdaging om via deze kanalen dezelfde effecten te creëren als op Facebook.

Behalve het aantal volgers en abonnees, steeg ook het bereik dat we hadden. Hierdoor hebben we steeds meer mensen kunnen voorlichten over en bewustmaken van de misstanden bij gezelschapsdieren en dieren in de vee-industrie. Spraakmakende campagnes zijn van grote invloed op het aantal online weergaven.

Enkele getallen:

- o Onze websites dierenrecht.nl en rashondenwijzer.nl haalden samen meer dan 800.000 bezoekers
- o Het aantal vaste volgers op social media is opgelopen tot 53.000
- o Het aantal nieuwsbrievenlezers op internet is inmiddels 32.000
- o We waren 2 keer op televisie en 3 keer op de radio

- o Er waren 9 artikelen in dagbladen en er waren 39 online vermeldingen

Publiciteit

De inspanningen van Dier&Recht hebben in 2016 geleid tot gratis publiciteit. Zie voor het media-overzicht van alle jaren de website van Dier&Recht.

Televisie

Shownieuws – Zoon boer Olke blijkt dierenmoordenaar – 23-11-2016

Hallo Nederland – Drentsche Patrijshond Sproet – 7-10-2016

Radio

BeatFM – Interview met Stichting Dier&Recht over rashonden in Info Magazine – 5-10-2016

WNL – Steeds minder koeien in de wei – 4-10-2016

Max Wekker-Wakker – Hoe worden erfelijke ziektes bij rashonden bestreden – 23-9-2016

Dagbladen

Metro nieuws - Patrijshond moet vaak z'n eigen zusje dekken - 07-10-2016

Telegraaf - 'Inteelt geheel uitbannen' - 17-09-2016

Telegraaf - Schattig neusje maakt ziek - 16-09-2016

Telegraaf - Stelling: fokverbod bij rashonden - 16-09-2016

Het Parool - Meeuw niet enige vijand - 23-08-2016

Eindhovens Dagblad - 'Puppy's of xtc: hetzelfde slag volk' - 13-04-2016

AD - Kalfjes betalen prijs voor afschaffen melkquota - 10-03-2016

Brabants Dagblad - Kalveroverschot door groei melkveehouderij - 10-03-2016

De Telegraaf - Kreupel - 09-01-2016

Online media

Blik op nieuws - Brandbrief aan staatssecretaris: Preventief ruimen moet stoppen - 21-12-2016

Pigbusiness - Dier&Recht en Varkens in Nood kritisch op ACM - 20-12-2016

Agriholland - Dier&Recht en Varkens in Nood delen kritiek van LTO, CBL, FNLI op ACM - 19-12-2016

Krapuul - ACM en Asscher houden afspraken over duurzaamheid tegen - 16-12-2016

Boerderij - Deel dierenbeweging kritisch op ACM - 16-12-2016

Nationaal Reclamerechtcongres - CvB PvdA - 16-12-2016

Dierenzorg magazine - Van rashond naar ramphond - Winter 2016

Hart voor Dieren - Hoe Rashonden Onherkenbaar Veranderden - 28-10-2016

Hart voor Dieren - Dier&Recht Wil Fokverbod Drentsche Patrijshonden Om Extreme Inteelt - 10-10-2016

VATD - Zieke Duitse herder wint opnieuw hondenshow (+video) - 16-09-2016

De Azijnpijser - Dierenmishandeling promotie geen probleem voor Reclame Code Commissie - 15-09-2016

Dogzine - Reclame Stamboomhond niet misleidend, Dier en Recht vecht door - 13-09-2016

Tijdschrift voor Diergeneeskunde - Erfelijke aandoeningen bij rashonden in Nederland - 01-08-2016

Hart voor Dieren - Waar meld je dierenleed? - 28-07-2016

Boerderij - Dier&Recht: slachten gezonde melkkoeien heilloos plan - 28-07-2016
Melkvee - Dier & Recht maakt gehakt van slachtpremie DDB - 27-07-2016
VATD blog - Een subsidie voor het doden van goede melkkoeien - 27-07-2019
Kollumer Courant - Dier&Recht waarschuwt baasjes voor oververhitting bij kortsnuitige honden - 21-07-2016
Nieuwe Dockumer Courant - Dier&Recht waarschuwt baasjes voor oververhitting bij kortsnuitige honden - 21-07-2016
Hart voor Dieren - TTIP en CETA bedreigen dierenwelzijn in Europa - 30-06-2016
Krapuul - Dierenwelzijn EU in gevaar door TTIP en CETA - 26-06-2016
Dieren.blog - TTIP en CETA gevaar voor dierenwelzijn - 25-06-2016
Hart voor Dieren - De tien zieligste honden volgens de RashondenWijzer - 23-06-2016
Boeddhistisch Dagblad - Dierenwelzijn EU in gevaar door TTIP en CETA - 23-06-2016
Papendrechts Nieuwsblad - Een nieuwe hond in huis - 20-06-2016
VATD blog - De tien zieligste honden volgens de RashondenWijzer - 19-06-2016
Piepvandaag - Rechtszaak gewonnen tegen fokker van Boerboels - 30-05-2016
Hart voor Dieren - Invalide Duitse herder wint prijs op hondenshow - 30-03-2016
Quest - Mooie hond - 22-03-2016
Boerderij.nl - Dierenorganisaties positief over kalverplan - 21-03-2016
Boeddhistisch Dagblad - Te lichte kalveren leven iets langer - 19-03-2016
DeOndernemer - Kalfjes betalen prijs voor afschaffen melkquota - 10-03-2016
Hart voor Dieren - Voor steeds meer jonge kalfjes dreigt spuitje - 07-03-2016
Hondenlevens - Van rashond naar ramphond - 05-03-2016
Voordedierenblogger - Kalfjes gezond maar te licht van gewicht worden door een dierenarts doodgespoten (petitie) - 04-03-2016
Boeddhistisch Dagblad - Voor steeds meer gezonde kalfjes dreigt spuitje - 04-03-2016
Voordedierenblogger - Van rashond naar ramphond.....40% heeft een erfelijke aandoening of ziekte - 26-02-2016
Dogspiration - Wat gebeurt er eigenlijk met jouw hond als jij mocht overlijden? - 02-02-2016
Hondenmanieren - De rashond in de ban? - januari 2016

Conclusie

Ook in het jaar 2016 heeft Dier&Recht bewezen met zeer weinig middelen veel voor elkaar te kunnen krijgen. Gerekend naar de omvang en de zeer beperkte financiële middelen behoort Dier&Recht tot de meest succesvolle campagneorganisaties van Nederland.

Namens het bestuur van Dier&Recht,

Mr. Hans Baaij
Amsterdam, 6 april 2017

Jaarrekening 2016 en begroting 2017

Overzicht grondslagen jaarrekening

Algemene grondslagen van waardering

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de op basis van de geschatte levensduur bepaalde afschrijvingen, met inachtneming van een eventuele restwaarde. De afschrijvingen bedragen een percentage van deze verkrijgingsprijs.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve bestaat uit het eindsaldo van 2015 plus het resultaat over 2016, in totaal € 4.166.

Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva

De vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs; waardering geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

Reserves en fondsen

Reserves betreffen gelden ter vrije besteding van de stichting; door het bestuur kunnen 'bestemmingsreserves' worden aangehouden ter aanwending van een specifiek doel. Wanneer door derden aan een deel van de middelen een specifieke besteding is gegeven wordt dit deel aangemerkt als 'bestemmingsfonds'. Fondsen onderscheiden zich dus in die zin van reserves, dat niet het bestuur, maar een derde een bestemming aan de middelen heeft gegeven.

Algemene grondslagen van resultaatbepaling

Het resultaat is bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden kosten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen lasten, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Liquide middelen

Alle liquide middelen zijn direct opeisbaar. Het betalingsverkeer wordt grotendeels geregeld via de Triodos betaalrekening.

Beleggingsbeleid

De eventueel tijdelijk overtollige liquide middelen worden risicoloos aangehouden op bankrekeningen bij betrouwbare en verantwoorde banken (Triodos, ASN). Er wordt niet belegd.

Baten

De baten zijn gevormd door alle aan het verslagjaar toe te rekenen opbrengsten. Nalatenschappen worden opgenomen in het verslagjaar waarin de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld, derhalve indien de betaling is aangekondigd. Voorschotten worden verantwoord in het boekjaar waarin zij worden ontvangen. Giften in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Lasten verdeling

Alle overige kosten (b.v. kantoor- en algemene kosten), dus uitgezonderd publiciteit en communicatie en aankopen en uitbesteed werk, worden toebedeeld a.d.h.v. de werkzaamheden van vrijwilligers en medewerkers van Varkens in Nood.

Balans

(grondslagen jaarrekening: Algemene grondslagen van waardering, Materiële vaste activa, Continuïteitsreserve, Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva en Reserves en fondsen)

ACTIVA

	31-12-2016	31-12-2015
Vaste activa		
<i>Materiële vaste activa</i>	-	-
Vlottende activa		
<i>Vorderingen/overlopende activa</i>	1.208	1.772
<i>Liquide middelen</i>	3.103	10.002
	<u>4.311</u>	<u>11.774</u>
Totaal	4.311	11.774

PASSIVA

	31-12-2016	31-12-2015
Reserves en fondsen		
<i>Continuïteitsreserve</i>	4.166	8.608
<i>Kortlopende schulden</i>	<u>145</u>	<u>3.166</u>
Totaal	4.311	11.774

Staat van baten & lasten

BATEN

	Begroting 2017	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Baten uit eigen fondsenwerving	40.000	30.164	36.000	31.221
Subsidies derden	10.000	15.300	-	-
Overige baten	5.000	9.731	15.000	5.566
Totaal baten	55.000	55.195	51.000	36.788

LASTEN

Doelstellingen				
Voorlichting	3.192	2.951	8.160	114
Campagnes	60.792	56.516	49.660	35.799
	63.984	59.467	57.820	35.913
Wervingskosten				
Kosten eigen fondsenwerving	144	113	120	88
Kosten verkrijging subsidies overheden	-	-	-	10
	144	113	120	99
Beheer en administratie				
Kosten beheer en administratie	72	57	60	31
Totaal lasten	64.200	59.637	58.000	36.042
Resultaat	9.200-	4.442-	7.000-	746
Toevoeging/onttrekking aan:				
Continuïteitsreserve	9.200-	4.442-	7.000-	746
Bestemmingsfonds				

Toelichting op de balans

(grondslagen jaarrekening: Liquide middelen en beleggingsbeleid)

ACTIVA

	31-12-2016	31-12-2015
Materiële vaste activa		
Vlottende activa		
<i>Vorderingen/overlopende activa</i>		
Debiteuren	774	1.772
Te ontvangen BTW	84	
Overige te ontvangen bedragen	350	
	1.208	1.772
Liquide middelen		
Kas	61	
ING rekening 5494	61	397
Triodos rekeningen	2.981	9.605
	3.103	10.002
Totaal activa	4.311	11.774

Toelichting op de balans (vervolg)

PASSIVA

	31-12-2016	31-12-2015
Continuïteitsreserve		
Beginsaldo	8.608	7.862
Resultaatverdeling	4.442-	746
Eindsaldo continuïteitsreserve	4.166	8.608
Bestemmingsfondsen		
Kortlopende schulden		
<i>Loonbelastingen en premies sociale lasten</i>	-	-
<i>Crediteuren</i>	145	2.454
<i>Te betalen BTW</i>	-	125
<i>Schuld aan ViN</i>	-	-
<i>Reservering accountantskosten</i>	-	587
	145	3.166
Totaal passiva	4.311	11.774

Toelichting op de baten

(grondslagen jaarrekening: Baten)

BATEN

	Begroting 2017	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Baten uit eigen fondsenwerving				
<i>Legaten, erfenissen en lijfrenten</i>		-	-	13.050
<i>Machtigingen</i>	30.000	21.363	16.000	12.015
<i>Overige donaties</i>	10.000	8.801	20.000	6.157
<i>Sponsoring</i>	-	-	-	-
<i>Overige baten uit eigen fondsenwerving</i>	-	-	-	-
	40.000	30.164	36.000	31.221
Subsidies overheden	-	-	-	-
Subsidies derden	10.000	15.300	-	-
Overige baten				
<i>Rente-inkomsten</i>	-	-	-	-
<i>Juridische bijstand</i>	5.000	9.141	15.000	5.566
<i>Incidente baten/lasten</i>	-	590	-	-
	5.000	9.731	15.000	5.566
Totaal baten	55.000	55.195	51.000	36.788

Toelichting op de lasten

(1/2)

LASTEN

	Begroting 2017	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Personeelskosten	-	-	-	-
Huisvestingskosten	-	-	-	-
Kantoor- en algemene kosten				
Administratie en accountant	-	-	-	-
Bankkosten	700	610	500	391
Overige kosten	500	335	500	335
	1.200	945	1.000	726
Afschrijvingen				
Publiciteit en communicatie	-	-	-	-

Toelichting op de lasten vervolg
(2/2)

	Begroting 2017	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Voorlichting	3.000	2.800	8.000	-
Campagnes				
Juridische bijstand rashonden	5.000	10.007	5.000	7.699
RashondenWijzer/Campagnes rashonden	25.000	28.470	5.000	17.144
Raskattenwijzer	15.000	4.592		1.699
Overige kosten tbv campagnes	15.000	12.823	39.000	8.774
	60.000	55.892	49.000	35.316
Totaal lasten	64.200	59.637	58.000	36.042
Resultaat	9.200-	4.442-	7.000-	746

Algemene lastenverdeling 2016

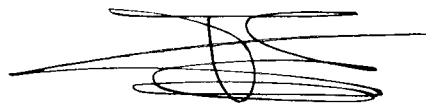
(grondslagen jaarrekening: Lasten verdeling)

	Voorlichting		Campagnes		Fondsen- werving		Subsidies overheden		Beheer en administratie		totaal	
Verwervingen en uitbesteed werk	2.800	10%	55.892	100%							58.692	100%
Publiciteit en communicatie	-	60%			-	40%					-	100%
Personeelskosten		16%		66%		12%	0,0%		6%		-	100%
Huisvestingskosten	-	16%	-	66%	-	12%	-	0,0%	-	6%	-	100%
Kantoor- en algemene kosten	151	16%	623	66%	113	12%	-	0,0%	57	6%	945	100%
Afschrijvingen		16%		66%		12%		0,0%		6%	-	100%
		+		+		+		+		=		
Totaal algemene lasten	2.951		56.516		113		-		57		59.637	

Overzicht ratio's van bestedingen t.o.v. baten en lasten

	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Besteed aan doelstelling / totaal baten	116%	98%	160%	73%	56%	189%
Besteed aan doelstelling / totaal lasten	99,7%	100%	99%	99%	92%	99%
Kosten eigen fondsenwerving / baten eigen fondsenwerving	0,4%	0,3%	0,4%	0,5%	2%	1%
Beheer en administratie / totaal lasten	0,1%	0,1%	0,4%	0,7%	3%	1%

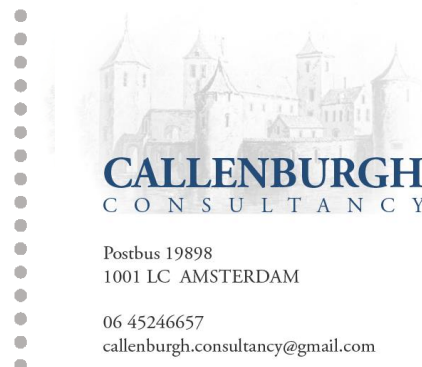
Namens het bestuur van Dier&Recht,

Mr. Hans Baaij
Amsterdam, 6 april 2017

Samenstellingsverklaring

Aan: Stichting Dier&Recht

Opdracht

Ingevolge uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2016 van Stichting Dier&Recht te Amsterdam samengesteld op basis van de door u verstrekte gegevens. De verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van die gegevens en de hierop gebaseerde jaarrekening berust bij u. Het is onze verantwoordelijkheid een samenstellingsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Onze werkzaamheden bestonden, overeenkomstig algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot samenstellingsopdrachten, in hoofdzaak uit het verzamelen, rubriceren en samenvatten van financiële gegevens.

De aard en omvang van deze werkzaamheden brengen met zich mee dat zij niet kunnen resulteren in die zekerheid omtrent de betrouwbaarheid van de jaarrekening die aan een accountantsverklaring of beoordelingsverklaring kan worden ontleend.

Bevestiging

Op basis van de ons verstrekte gegevens hebben wij de jaarrekening samengesteld in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving (en met de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9, Burgerlijk Wetboek 2).

Amsterdam, 15 maart 2017

C.M. Bezemer
administratieconsulent